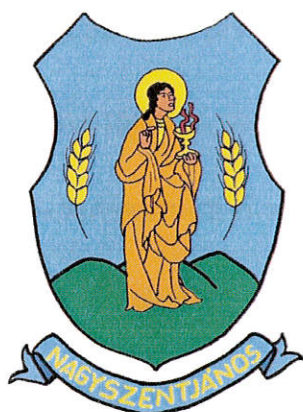

NAGYSZENTJÁNOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

„ESZTERHÁZY MÓRIC” GAZDASÁGI PROGRAM

2019 – 2024

*“Sok kis ember, sok kis helyen,
miközben sok kis dolgot megtesz,
megváltoztathatja a világ arcát.”
(Mandinka szólásmondás, Afrika)*

Programunk mottója

„Hősök azok a hétköznapi emberek, akik odaadással végzik a munkájukat, akik vállalják a kihívásokat, felismerik a lehetőségeiket. Nemcsak a képességeink tesznek minket különlegessé, de a döntéseink – a döntéseink is. A boldogulásért tenni lehet és tenni is kell. Nem az számít, hogy honnan jövünk, hanem hogy merre megyünk tovább. A jövőnk különb kell, hogy legyen a múltunknál. Munka, szorgalom, lelkesedés teszi azzá. Vannak fontos pillanatok az életben, talán ez is éppen az... Lehet, valahol éppen most megszületik egy ötlet vagy egy gondolat, ami sokak életét jobbra teheti. Persze a legjobb ötlet is csak lehetőség marad, ha nem hisznek benne, ha nem dolgoznak érte. Ez az ország már sokszor megmutatta, hogy az itt élőkben mennyi tehetség és szorgalom van. Most megint ezekre van szükség – ötletekre, kitartásra, szenvedélyre, és bátor döntésekre. Vedd kezébe a sorsod, élj a lehetőséggel, és merj tenni a céljaidért.”

(A Széchenyi 2020 c. reklámfilmről)

I. BEVEZETÉS

1. A névadóról

Galántai Gróf Eszterházy Móric

*(Majkpuszta, Oroszlány, 1881. április 27. – Bécs, 1960. június 28.)
Magyar arisztokrata, földbirtokos, politikus, császári és királyi kamarás.*

Magyarország legfontosabb természeti kincse a föld. Nagyszentjános történelme és fejlődése elválaszthatatlan a mezőgazdaságtól. A táj adottságait a múltban bölcsen használó elődeink mára példaképek, hiszen a táj erőforrásai - amelyből messze földön termékeiről híres hajdan virágzó mezőgazdaság bontakozott ki - ma is léteznek.

Eszterházy Móric korának megbecsült államférfiúja volt, tiszta és igazságos politikai törekvései eredményeképpen Magyarország 1917-ben miniszterelnöke lett rövid ideig, azonban a kisebbségi kormányzás és a háború okozta viszonyok miatt elképzeléseit nem tudta átvenni, ezért lemondott, de tekintélyét megőrizte. Csákvári birtokain földműves iskolát alapított, a család birtokain korszerű és gépesített mezőgazdálkodás folyt. A birtokaihoz tartozott a mai Nagyszentjános és közigazgatási területe is. A családi birtokon a gróf jóvoltából mindig olyan bérlők gazdálkodtak, akik hosszútávú elképzelésekkel eredményesen tudtak a földeken gazdálkodni. Eszterházy Móric népiskolát is alapított a falu gyermekei számára, amely az itt élő közösség iránti megbecsülését jelzi. Ezen évek alatt alakult ki természetes módon az a tájat és erőforrásait okosan használó gazdálkodás, amely a következő évszázadban is megalapozta a helyi mezőgazdaság máig tartó sikerességét. A teljesség igénye nélkül néhány idézet Orbánné Dr. Horváth Márta helytörténész *A mi falunk Nagyszentjános* c. könyvéből, amire büszkék vagyunk elődeink történetéből:

„A gazdaság fejlődését nagyban segítette, hogy 1856. augusztus 11-én átadták a győr-újszónyi vasútvonalat, aminek nyomvonala érintette a pusztát. Már álltak az impozáns gazdasági épületek is. Az ácsi állomásépület 1892-ben, a nagyszentjánosi 1898-ban készült el. Ekkor építették ki a szeszgyárhoz vezető ipari vágányt is. Az Osztrák-Magyar Államvasút-társaság emeletes állomásépületében két váróterem volt: az I. osztályú díszes berendezéssel, tükörrel ékesítve és a III. osztályú váróterem kényelmes, de egyszerű berendezést kapott. A földszinten előcsarnok, pénztár és a vasútforgalmi helyiség volt.”

„A Duna szabályozása és gőzhajós áruszállítás is előnyösen befolyásolta a gazdaság eredményességét.”

„1870-ben Auspitz Pál 50 évre bérbe vette a birtokot, sikeres gazdálkodását a gőzmalom indítása és az 1880 körül üzembe helyezett szeszgyár bizonyította. Az Ottómajor környékét ültették be csicsókával, amiből szeszt gyártottak. Felépült 1871-ben Patzenhofer Konrád ácsi cukorgyára, a birtokon megtermelt cukorrépát ott dolgozták fel. A cukorgyártás melléktermékét megettették az állatokkal. A melaszból ipari szeszt gyártottak.”

„A szeszgyár 110 voltos áramot termelt, azzal világították a kastélyt és a gazdasági épületeket. Az ország több tájáról fogadtak idénymunkásokat, majd elősegítették megtelepedésüket. Újabb majorok népesültek be, a Nagytagi-major, a Krémer-tanya, a Forgách-tag, Alsótag.”

„A Győrvidéki Mezőgazdasági Részvénytársaság 1921-ben 4800 katasztrális holdon gazdálkodott Nagy- és Kis-Szent János-pusztán. Intenzív mezőgazdasági műveléssel hasznosították a területet – búza, kukorica, cukorrépa. Nyolc év alatt megduplázták a terméseredményt, és a bevételt is növelték. Ártermelésük már a piacra épített, a hazai ellátás mellett éltek az export lehetőségével. A búza Svájcba, a rozs Olaszországba került. Kiváló volt az állattenyésztésük, állathízlásuk, állattartásuk – juh és rideg marha. A hízott sertés Bécsben, Prágában, a hízott ökör Ausztriában volt keresett áru. A malmot már gőzgép hajtotta, teljesítménye olyan nagy volt, hogy a környékeliek is ott őröltették gabonájukat.”

„A szeszgyár mögött nagy jégvermeket alakítottak ki, többvagonnyi fért el bennük, a munkások odagyűjtötték össze a Cuhai-Bakony-ér, és a Duna jegét, így biztosították a nyári melegben a hűtés lehetőségét. A szeszgyár mögött a vasúti sínekig óriás területen volt az Atanaszovék boltgárkertészete, amit Atanaszov Nesztor, az édesapa alapított. Ott dolgoztak fiai: Dömötör, Sándor, György és Miklós, és a lányok: Mariska, Ilonka és Teréz. A kertészet az 1950-es évek közepéig termelte a zöldséget, az állami gazdaság igénybe vette a területet, a család Komáromba költözött. Egy fiú tanulhatott, György, ő Győrben ipari vállalat igazgatója lett.”

„A háború előtt a vasútállomástól nyugatra, a mai Árpád úti ház sor és a vasút közötti részen telepítette Magyarvári István a faiskoláját és gyümölcsösét, a híres barackost, termését a városban értékesítette. Gyümölcsfákat a cselédházak között nem ültettek, így gyümölcshöz nem is jutottak hozzá még a gyerekek sem.”

„A gazdaságban közel ötszáz szarvasmarhát tartottak, a tej eladásából a bevétel jelentős volt. Naponta szállítottak friss tejet Győrbe üzletekbe és családokhoz. Ezt a feladatot mindig fiatalemberre bízta, mert többször a második, harmadik emeleti lakásajtóhoz kellett vinni a friss tejet és elhozni a régi tejesüveget. A legnagyobb mennyiség a győri tejüzembe került.”

„A Győr-Budapest országút mellé rendezték be az 1920-as években a Dinnyecsárdát, amit szívesen látogattak az útutazók is. A szépen faragott magyaros berendezése, hímzett terítői, hűs terasza vendégcsalogató volt. Vasárnaponként zene is szólt. A hosszú utat megtevőknek szálláshelyet is kínált. A dinnyeföldek adták az ízes gyümölcsöt, amit hűtve kínáltak az érkezőknek.”

„Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár nagydíját nyerte el a gazdaság 1955-ben.”

Napjainkban nagyszentjánosi központtal a magyar tejtermelés 1,5%-át adó, 100%-ban magyar tulajdonban lévő Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt. gazdálkodik a földek jórészen, a helyi gazdaság meghatározó szereplője.

A magyarországi legnagyobb szabadtartású biotójást termelő vállalkozás, a Biolla Kft. tyúktartó telepei Nagyszentjánoson találhatóak.

A tájjal való gazdálkodásunkat, az itt élők jövőjét és a település arculatát az „Irányelvek az európai falvak és vidéki térségek fenntartható fejlődéséért” című, Európai Vidékfejlesztési és Falumegújítási Munkaközösség által megfogalmazott értékek kell, hogy meghatározzák. A múlt értékeinek jelenbe átültetése soha nem volt ennyire időszerű, most, mikor Nagyszentjánost fel akarjuk ébreszteni csipkerózsika-álmából, mielőtt a közeli nagyváros agglomerációs nyomása és megye-peremvidéki helyzete végképp agyonnyomja kitűnő adottságait anélkül, hogy azokat kihasználta volna melyek:

- nagy hagyománnyal rendelkező sikeres mezőgazdasági kultúra,
- egyedülálló közlekedési kapcsolatok,
- élővilágában és természeti szépségeiben rendkívül gazdag Duna-táj,
- élő faluközösség.

2. Európai vidékfejlesztési irányelvek a helyi fejlesztési célok meghatározásánál

A múlt szükségszerűen fenntartható gazdasági tényezői mintául szolgálnak ha az Irányelvek alapján akarjuk meghatározni jövőképünket.

A vidék és a falvak, így Nagyszentjános hosszútávú életképességét meghatározza:

- saját arculatának formálása, identitásának megőrzése, így hozzájárulva a vidék sokszínűségéhez
- európai vidékfejlesztési prioritások mentén történő helyi gazdaságfejlesztés (mezőgazdaság, élelmiszer-feldolgozás, fenntartható turizmus, REL=rövid ellátási láncokban közreműködés)
- környezettudatos, ökológia alapú tájgazdálkodás
- megújuló energiaforrások, alternatívák használata a közszolgáltatások és a faluüzemeltetés biztosításában
- öntevékeny és összetartó faluközösség

A vidék gazdaságának általános fejlesztési célja, hogy a mező- és erdőgazdaság, az ipar, a kézműipar, a szolgáltatások és a turizmus egymással összehangoltan fejlődjenek, lerövidítve a szállítási utakat, elkerülve a környezeti terhelést.

A vidékfejlesztés politikájának a sokszínűséget fenn kell tartania, a társadalmi, kulturális, természeti, táji, és gazdasági változatosság megmaradását elő kell segítenie. Nem kísérletezhet azzal, hogy a vidéki térségeket uniformizálja, vagy a nagyvárosok, és agglomerációik arculatához idomítsa.

A falu- és vidékfejlesztés során a következő tématerületeken szükséges a környezeti tudatosságot erősíteni:

- A természeti javaink kíméletes és takarékos használata, különös tekintettel a talajokra és a vizekre, a mezőgazdálkodás ökológiai irányultságú fejlesztésével;
- Fenntartható földhasználati rendszerek kialakítása;
- A kultúrtáj-fejlesztési programok megvalósítása;
- Védett élőhelyek és hálózataik kialakítása;
- Természetközeli élőhelyek fenntartása az Európai Tájkonvenció elveinek megfelelően, tekintettel a kulturális, ökológiai, mezőgazdasági,

társadalmi és gazdasági vonatkozásaikra;

- *Decentralizált, a népességszám és a települési költségvetések változásait rugalmasan követni képes ellátórendszerek kialakítása;*
- *Aktív részvétel a különféle szövetségek hálózataiban (pl. Klímabarát települések)*
- *A tájjellegű termékek, ökológiai szempontból fenntartható termelési eljárások elterjesztése.*

Jelen koncepció célja, hogy a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek jövőbe mutató és reális célok megfogalmazásához, fejlődéshez és növekedéshez segítséget nyújtson. Cél az is, hogy az országos szintű ellátórendszereket működtetők a döntéshozatalhoz adekvát, helyi információkkal rendelkezzenek. A koncepció a születésekor ismert meghatározó uniós és országos fejlesztési dokumentumok, elkészült tanulmányok, a település teherbíró képessége figyelembe vételével készült.

II. JÖVŐKÉPÜNK

A közszolgáltatásokat, a közterületek fejlesztését, a helyi gazdaság szereplővel történő együttműködést, valamint a teljes községi közigazgatási terület (Bakony-értől a megyehatárig és a Dunától az autópályáig) önkormányzati hatásköreit, döntési és pályázati forrás szerzési lehetőségeit az alábbi céloknak kell alárendelni, ettől lesz Nagyszentjános élő, egészséges korösszetételű és vonzó településmindannyiunknak, akik itt élünk és akarunk boldogulni, és mindazoknak, akik itt szeretnének letelepedni.

A jövőképünk pillérei:

NÉPESSÉGMEGTARTÓ ERŐ

- Vonzó falu a betelepülőknek, mivel tudjuk még otthonosabbá, szebbé tenni?
- Milyen jövőképet adjunk az itt élőknek, ami aztán arra sarkallja a fiatalokat, hogy visszatérjenek a faluba családot alapítani?

FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSEK

- Hogyan tudunk okosan a helyi gazdaság fejlesztésében közreműködni, hogy hosszútávon, a közösséggel szervesen összekapcsolódott gazdasági szereplőkkel, saját erőforrásainkat felhasználva biztosítsunk jólétet az itt élőknek.
- Az önkormányzat legyen stratégiai partnere a helyi gazdaság szereplőinek
- A vidék, tájunk adta lehetőségeket figyelembe vevő, 2020-ig tartó, uniós költségvetési ciklus pályázati forrásait kell felkutatni és felhasználni, a tervezési folyamatokban pedig a település érdekeit képviselni.

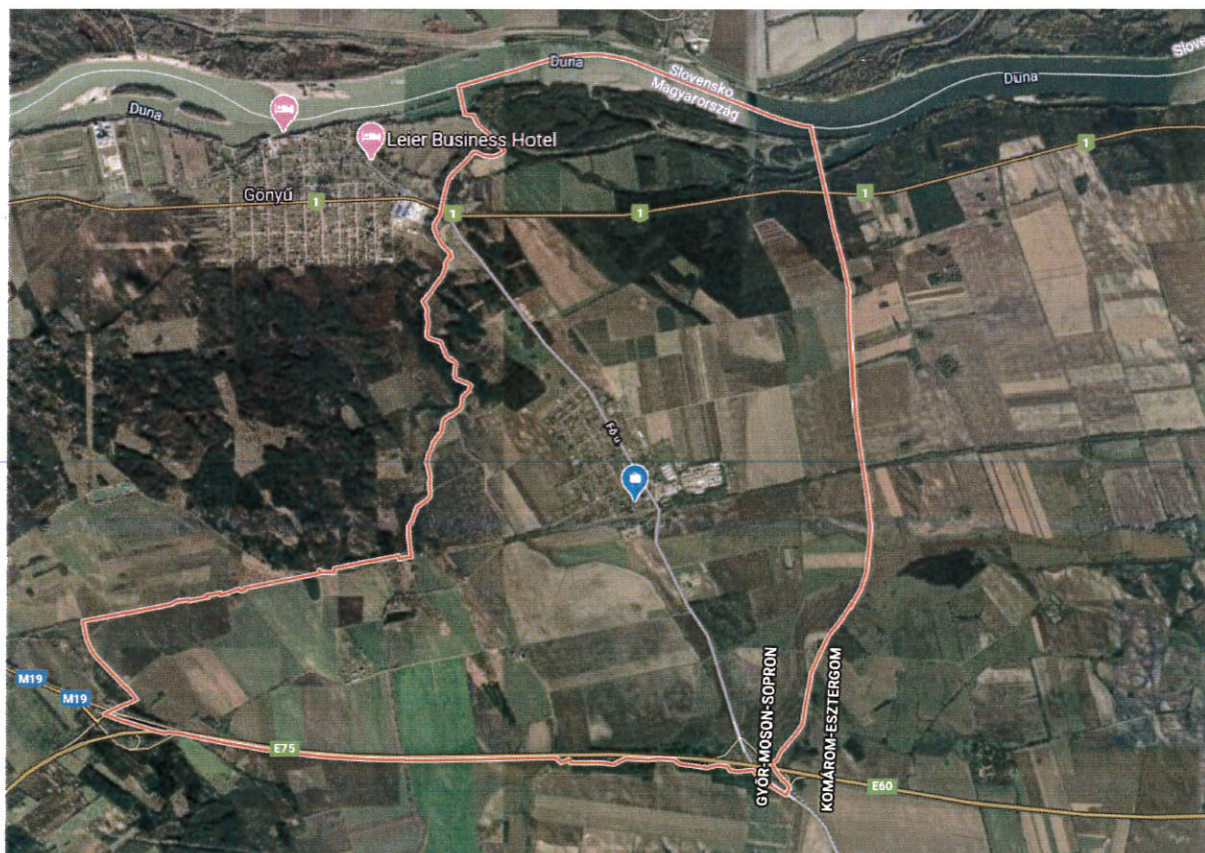
KÖLTSÉGHATÉKONY, ÁTLÁTHATÓ GAZDÁLKODÁS A KÖZPÉNZEKKEK

- Költségvetés fegyelmezett végrehajtása.
- Ésszerű kockázatvállalás a pályázati források megszerzése, előkészítése érdekében.
- Alternatív bevételi források felkutatása az önkormányzat számára.

III. NAGYSZENTJÁNOS ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

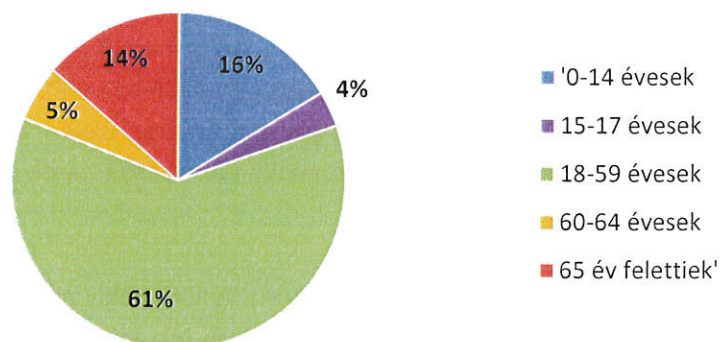
1. Terület

Nagyszentjános község Győr-Moson-Sopron megyében, a Kisalföld keleti részén, Győrtől az M 10-es úton 15,6 kilométer, a községhatárig 17,6 kilométer távolságra van. A Dunától és Gönyűtől délkeletre 5 kilométer. Az M1 (E 75-ös) autópályától északra, a Budapest-Hegyeshalom vasútvonal mellett fekszik. A falu kiterjedése É-D irányban 4,1 kilométer hosszú, K-Ny irányban átlagosan 4,8 kilométer széles. Nyugati szomszéd települése Győr, a győrszentiváni városrészsel. Délen Bónnyel határos, a közigazgatási terület határvonala maga a Budapest-Bécs autópálya. Belterülete 104,4 hektár, a 2925,5 hektár külterületének egy része határos Komárom-Esztergom megyével. A forrás vizét szállító Zseb-ér ömlik a Cuhai-Bakony-érbe, mely elválasztja a gönyői határtól. A közigazgatási terület a térképen egy csizmára hasonlít, amelynek „orra” az M1 autópálya a Győr-Kelet leágazásánál van, itt északról a határvonal a Cuhai-Bakony-érig a vasútvonal, a keresztezéstől a pedig a patak. A legészakibb részen a dunai szlovák határvonal a közigazgatási határ is egyben.

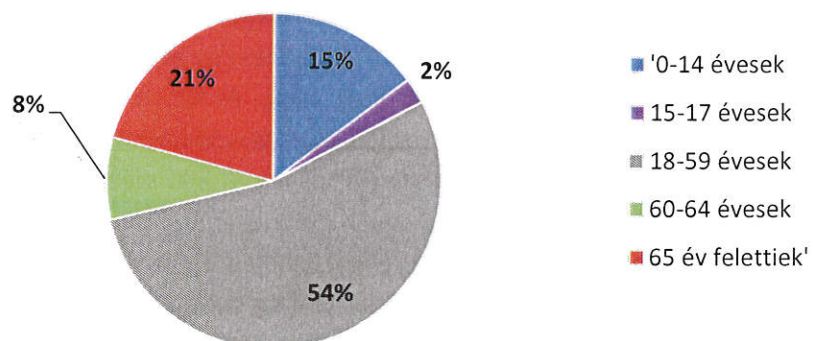

2. Népesség

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. Történelem

A falu és környéke régóta lakott terület, de eddig települési idejét nem sikerült pontosan megállapítani. A Lél törzshöz tartozó Szemere és Szoárd hadnagyok birtokának határmezsgyéje volt e terület. 1216-ban apátsági birtokként szerepelt III. Ince pápa összeírásában, Zászló (Zazlon) néven. Ugyanez a helységnév található Albens mester 1237 körül keletkezett jegyzékében is, ahol Gönyűvel határos helységgént említik. Zászló részletesebb leírása csak 1240-ig maradt ránk, melyből kiderül, hogy ennek a településnek 2 ház lovasszolgája, 10 ház udvarnok és 2 juhásza volt. 1242-es esztendő követően nincsenek további adataink, s minden bizonnyal a tatárjárás idején ez a nevű vidék kipusztult. Valószínűleg az itteni lakosság a győri várba menekült a portyázó tatárok elől, hátuk mögött hagyva a települést.

Van még egy nyom, egy Öreg-Szentjánosnak nevezett helyről, mely népes puszta volt a mai Krémer-major helyén. Ezt a II. András uralkodása alatt "Oppidum Atti Joannis"-ként említették. Érdekessége Öreg-Nagyszentjánosnak, hogy volt egy temploma, melyet átalakítottak várszerű építménnyé, s a szóbeszéd szerint innen alagút vezetett a pannonhalmi várba. Minden bizonnyal ez a település is hadakozó népek áldozata lett, mégpedig a törököké. 1627 körül Ali Csauoz ugyan benépesítette ezt a területet, de Kara Mustafa tábora újra elpusztította, s soha többé fel sem épült.

A XVII. század közepe táján az Eszterházyak földművelő- és állattenyésztő telepeseket költöztettek a hajdani Öreg-Szentjános környékére. Ekkortájt épült fel – szintén a grófi család ténykedésének köszönhetően – Felsőszentjános puszta is. A század végén létesült még egy tanya, mely az Alsószentjános elnevezést kapta, jelezve, hogy a két település egy gazda alá tartozik. Ezek a helységek a mai napig fennállnak, csupán nevük változott meg, Nagy- és Kísszentjánosra. A XIX. század elején Nagyszentjános egyik tanyáját az Eszterházy család Majk pusztáért cserébe Lichtenstein hercegnek adta. Így keresztelték el ezt a területet Majkszentjánosnak. A XIX. század elején a településen már állhatott a grófi kastély, hiszen 1809-ben a kismegyeri csata után francia tisztek laktak benne. A század második felében körülötte öt cselédház, s ugyanennyi istálló is épült. A birtokot 1870-ben Eszterházy Mór bérbe adta 50 évre Auspitz Pálnak, aki a gazdaságot szeszgyárral bővítette. Ezen kívül 1880 körül malomgyár is létesült itt. Sőt 1856-ban az épülő Budapest–Bécs vasútvonal mellett Nagyszentjános is állomást kapott. Így a település a eddiginél nagyobb mértékben bekapcsolódott az ország vérkeringésébe. Ettől kezdve indult meg a falu fejlődése, s vált egyre vonzóbbá az ide időszaki munkára érkezők számára. Főleg az 1920-as évektől szivárogtak ők a településre Vas és Zala megyéből. Kezdetben egy-egy hónapra jöttek, majd magukkal hozva családjukat letelepedtek a helységben. 1945 után szintén sokan választották otthonuknak Nagyszentjánost, hisz az itt megalakuló Állami Gazdaság (1949) munkát tudott biztosítani mind a környéken lakóknak, mind pedig a messziről jötteknek (Vas és Zala megye, Nyírség). Mivel a lakosság száma folyamatosan nőtt, biztosítani kellett az alapvető ellátásokat. 1953-ban vezették be a villanyt, felépítették az emeletes iskolát, s 1969-től óvoda is működött a faluban. Nagyszentjánosnak 1989-ig közös tanácsa volt Gönyűvel, majd 1990-ben alakíthatott önálló önkormányzatot. 2010-től pedig új lendületet kapott a település fejlődése.

IV. KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

1. Közterületek

- a. Utak; ld. *Községi infrastruktúra* c. pontban.
- b. Járdák: a tulajdonviszonyok miatt a temető felé vezető járda-, és-bicikliút kivitelezését megvizsgáltuk, terveztetni, engedélyeztetni kell, pályázati forrás nem állt rendelkezésre, pályázati forrás esetén kivitelezni fogjuk. Támogatjuk továbbra is a lakosok kezdeményezését, és aki rendbe akarja tenni ingatlana előtt a járdát, éves költségvetésünkben meghatározunk egy bizonyos keretet erre a célra, biztosítjuk az anyagköltséget.
- c. Az átláthatatlan utcaszámozásokat és közterület elnevezéseket az érintettek bevonásával újragondoljuk, és a szükséges döntéseket meghozzuk, azokat végrehajtjuk.
- d. Közterület gondozás; eszközparkunkat anyagi korlátaink figyelembe vételével fejlesztjük, fő szempont a minőségi szolgáltatás mellett a költséghatékonyság, ezért átlagosan 3-4 közcélú munkatársunk van kint és gondozza közterületeinket (fűnyírás, parkgondozás, kaszálás, szeméteszedés). Folytatni kívánjuk a Föld Napja/Te Szedd szemétszedési akciókat, ezzel is környezettudatos magatartásra ösztönözni a lakosságot.
- e. A tűzgyújtást szabályoztuk, és betartatjuk. 2021-től várhatóan a szabályozás országosan módosulni fog, így az ágdarálás megszervezése és a komposztálás elősegítése fontos feladattá válik.
- f. A belvízelvezetés szempontjából kulcsfontosságú vízvezető rendszer árkait vagyonkezelési szerződés keretében a Győri Vízitársulat gondozza, megrendelői elégedésre, a jövőben is számítunk a munkájukra. A hosszútávú koncepciót még módosítanunk kell, a csapadékos időszakok tanulságait be kell építeni a tervekbe, a tervezőkkel, szakértőkkel folyamatos a konzultáció.
- g. Az Erdőszél Lakóparkban folyamatosan épülnek a családi házak és a társasházi lakások, sorban költöznek be a betelepülő családok. A lakópark területén a közterületek átvétele rendezett módon, az elfogadott Településrendezési Terv szerint zajlik. A lakópark területén egy darab szelektív hulladéksziget kialakítása megtörtént.
- h. A települést koncepció alapján fejlesztjük;
 - Északon: az új játszótér mellett további szabadidős lehetőségeket alakítunk ki (padok és élősakk már az idei költségvetésben biztosított), lakossági párbeszéd eredményétől és pályázati lehetőségektől tesszük függővé, mit alakítunk ki, ne felejtjük el, hogy a távlati tervekben ott csapadékvíz tározó tó létesülhet, amelynek jóléti funkciója is lehet, melyre a koncepciótervek rendelkezésre állnak.
 - A déli, parkosított területeken is tovább fejlesztenénk; a szánkózódomb és a régi konyha közötti 3000 m² területet megvásároltuk, és egy közösségi funkciót is betöltő Vásárcsarnokot építünk, a környéki utak rendbehozatalával egy igényes és szép települési központot alakítottunk ki.
 - A település déli határában lévő régi ipari területet szeretnénk rekultiválni. A terület egy részét temetőfejlesztési területté minősítette át a Képviselő-testület.

- A régi tűzép helyén védőerdő kialakítását tervezzük.
- Hasznosítani szeretnénk a rekultivált hulladéklerakót, például energiatermelési kapacitás létrehozásával.
- A sportpályán létrejött közösségi tér és épített pavilon további fejlesztését tervezzük.
- Szeretnénk összekötni a lakóparkot és a települési belterületet egy járda- és bicikliúttal, melynek a terve elkészült.

2. Hulladékgazdálkodás

- a. Modern hulladékudvarban, Gönyű határában lehet szelektáltan mindenféle hulladékot ingyen elhelyezni annak, aki rendszeresen fizeti hulladék számláit. Sajnos, a még mindig jellemző külterületi illegális szemétkerakást felvilágosító kampányokkal, a hulladékudvar bemutatásával, és a rendvédelmi erők bevonásával tudjuk visszaszorítani, ennek érdekében megteesszük a szükséges intézkedéseket.
- b. 2014-től non-profit kft. látja el a hulladékszállítási feladatokat az új törvényi szabályozás értelmében, a GYHG Non-profit Kft. Az új törvényi szabályozás célja egy, a közösséget (esetünkben 112 önkormányzat közössége) előtérbe helyező hulladékgazdálkodás működtetése. A rendszer, melynek résztulajdonosa is önkormányzatunk korszerű, azonban további fejlesztése is szükséges.
- c. A közszolgáltató segítségét kérjük az évenkénti lomtalanításban.
- d. A jövőben házhoz menő szelektív hulladékszállítás kialakítását tervezzük a Társulás segítségével.
- e. Fontosnak tartjuk, hogy a regionális hulladékgazdálkodás az önkormányzatok kezében maradjon.

3. Intézmények

- a. Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal – Nagyszentjános közös önkormányzati hivatala működtet Rétalap községgel, Nagyszentjános központtal. Az átszervezett és további reformok előtt álló közigazgatásban a helyi köztisztviselők feladata a lakosság érdekében hozott képviselő-testületi döntések ügyfélcentrikus végrehajtása, a település működtetésének napi feladatai mellett. Az önkormányzat az ügyfelek minőségi kiszolgálása érdekében továbbképzésekhez kapcsolódó munkaidő-kedvezményrel és bérkompenzációval támogatja a rendkívül alacsony bérszínvonallal rendelkező helyi köztisztviselőket. A Hivatal által nyújtott szolgáltatásokról bővebben a <https://nagyszentjanos.asp.lgov.hu/> oldal ad tájékoztatást.
- b. Nagyszentjánosi Hunyadi Mátyás Általános Iskola – konstruktív kapcsolat az intézményfenntartóval, az önkormányzat az iskola versenyképességét és hatékony működését biztosító fejlesztésekben eddig is partner volt, és az kíván maradni, az Intézményi Tanács tagjaként, a szülői munkaközösséggel együtt elkötelezett a helyi oktatás színvonalának további emelése mellett, mindent gyermekeink fejlődésének

kell alárendelni, hisz ők a jövőnk. Az iskolaépület omladozó homlokzata, a helyenként életveszélyes nyílászárók sürgős beavatkozást igényelnek. Az intézmény fenntarthatóságát szolgálja a napelemes kiserőmű telepítése, mely pályázati forrásból valósult meg.

- c. Nagyszentjánosi Tarka Lepke Óvoda és Konyha – A talajvízmozgások okozta épületi problémák orvoslása megtörtént. Az épület teljeskörű energetikai korszerűsítése valósul meg, amely projekt folyamatban van: külső hőszigetelés, nyílászárók cseréje, fűdém-szigetelés, energiatékony világítás szerelése a csoportszobákba. Korábban megvalósult a kondenzációs kazán beszerelése, valamint napelemek telepítése. A Magyar Falu Program keretén belül 2020-ban korszerű óvodai udvari játékok kerülnek a régiek helyére.

A minőségi szakmai nevelői munka feltételeit fejlesztjük, hogy szívesen hozzák ide a családok óvodáskorú gyermekeiket. Az óvoda jelenleg két vegyes csoporttal működik, a csoportok létszáma a maximumhoz közelít. Terveink szerint vissza szeretnénk térni a 3 csoportos, életkor szerinti csoportbeosztásra, amennyiben a gyermekek létszáma erre lehetőséget ad. A kisgyermekek szükségleteit szolgálná továbbá az az elkészült koncepcióterv, amely szerint betegszoba, fejlesztő szoba, és a tetőtér beépítése valósulna meg.

2020. év eleje óta az önkormányzat működteti az óvoda épületében lévő konyhát. Célunk a gazdaságos működtetés mellett elsődlegesen az, hogy a gyermekek és a nálunk étkezésre előfizető felnőttek minőségi alapanyagokból, egészséges, finom ételeket ehessenek.

- d. Fürge Róka Családi Bölcsőde – Kétharmad részben önkormányzati hozzájárulással működteti a Bakony-ér Többcélú Társulás, a munkába korábban visszatérni kényszerülő édesanyák és családjaik rendkívül hálásak érte. Barátságos és színvonalas körülményeket teremtettünk a csöppségeknek, továbbra is fenntartjuk. Terveink között szerepel a bölcsőde bővítése, mert folyamatosan nő a bölcsőde iránti igény, erre szeretnénk pályázati forrást keresni.

- e. Bakony-ér Gyermekjóléti és Családsegítő Intézmény – Önkormányzati társulás működteti, a gesztor önkormányzat szerepét Nagyszentjános látja el. Az intézmény gyermekvédelmi és szociális feladatokat lát el.

4. Egészségügyi alapellátás

A lakosság egészségi állapota közvetve a gazdasági versenyképesség egyik tényezője, helyi és országos viszonylatban egyaránt. Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti az lakosság egészségi állapotának javítását, és a betegek állapotának elviselhetőbbé tételét.

- a. Háziorvosi praxis: A településnek saját háziorvosa van. A Magyar Falu Program keretén belül a háziorvosi rendelő eszközfejlesztése valósulhatott meg 2019-ben.
- b. Megteremtettük és fenntartjuk továbbra is a vérvétel lehetőségét itt, helyben, be tudjuk szállítani a központi laborba.
- c. A mozgáskorlátozott lakosokat a falubusszal beszállítjuk Győrbe.

- d. Gyermekorvossal emeljük az ellátás színvonalát, heti két rendelési alkalommal.
- e. Helyben megoldjuk a fizioterápiás kezeléseket, nem kell a kórházi kezelésekre 4-5 hónapot várni.
- f. Védőnői szolgálat működik – gyermekbarát játszósarkot alakítottunk ki, számos apró fejlesztés és a folyamatos gyermek- és családbarát szolgáltatás mellett elkötelezett védőnő továbbképzéseit támogatja az önkormányzat. Az egészségbiztosító finanszírozásához a fenti szolgáltatáscsomag mellett az önkormányzat további finanszírozással járul hozzá, mivel a település jövőjét a lakosok egészségi állapota is meghatározza, és következő években is fenn kívánja tartani. A védőnői helyiség teljeskörű felújítása 2020-ban megvalósul az MFP keretén belül.
- g. A fogorvosi ellátást egy körzetben működteti Nagyszentjános és Gönyű önkormányzata, lakosság szám arányosan járul hozzá a finanszírozáshoz. 2015. évben fogászati röntgen digitalizáló berendezés beszerzésével támogatja az önkormányzat az ellátást, amely az önkormányzat vagyonát képezi.
- h. A fiókpatika 2020. március végén beszüntette működését. A helyiségbe sikerült bérlőt találni, aki egy korszerű, felszerelt patikát kíván nyitni a településen. Ahhoz azonban, hogy ez megvalósulhasson, az épületet át kell alakítanunk és fel kell újítanunk, melyet az önkormányzat saját forrásból kíván megvalósítani az idei évben. Az új patikussal a szerződéskötés 2020. július hónapban történik meg, majd az új patika az átalakítást követően, a hatósági engedélyek beszerzése után nyit meg.
- i. Egészségnapok – a Bakony-ér Intézmény szervezésében a lakosság rendszeresen ingyenes szűrővizsgálatokon vehet részt.

5. Szociális feladatok

- a. A helyi szociális hálót az önkormányzat nélkül nem lehet működtetni, hisz helyzeténél fogva a legközelebbi rálátással rendelkezik a lakosok életkörülményeire.
- b. A helyi szociális rendelet rendkívül sok támogatási formát biztosít: rendkívüli települési támogatás, lakhatáshoz kapcsolódó támogatás, temetési támogatás, születési támogatás, letelepedési támogatás, szociális étkeztetés.
- c. Szociális célú pályázatokon továbbra is részt veszünk – pl. karitás csomagok.
- d. A Bakony-ér Társulás sokrétű és az elesettek számára fontos, magas színvonalú szolgáltatásait, mely a térségben egyedülálló, és már sokadik éve a társtelepülések megelégedésére működik, továbbra is biztosítjuk, mindezt a társulási forma költséghatékony lehetőségeit kihasználva, Nagyszentjános gesztorságával.
 - a. gyermekjóléti szolgáltatások
 - b. családsegítés, családgondozás, életviteli tanácsadás
 - c. családpszichológus
 - d. nyári, ingyenes táborok a szegényebb sorsú családok gyermekeinek
 - e. gyermekek hasznos időtöltését segítő ingyenes programok
 - f. továbbra is igény szerint a házi segítségnyújtásban közreműködünk
 - g. drogprevenció programok az EFOP-pályázat keretében
 - h. ruhabörzék

6. Közmunka

Közterületi feladataink túlnyomó részét közcélú foglalkoztatási pályázatok keretében foglalkoztatott munkatársakkal látjuk el a továbbiakban is.

7. Kultúra

- a. Községi és iskolai könyvtár – hely a közművelődésre
- b. Helytörténet – könyv, vetélkedő, múltunk gondozása, a helyi identitástudat
- c. Kulturális Bizottság
- d. Hagyományőrző kezdeményezések, rendezvények (fogathajtó, komatál)
- e. Helyi Értéktár Bizottság – a falu értékeinek gondozása a feladatuk

8. Vásárcsarnok

Az elképzeléseink szerint megvalósuló vásárcsarnok nem csak gazdaságélénkítő szereppel, hanem közösségi funkcióval is bír, mely jelentősen hozzájárulhat az élő faluközösség megőrzéséhez és fejlesztéséhez.

9. Közbiztonság

- a. A falu külön körzeti megbízottal rendelkezik.
- b. Az önkormányzati hivatal körül a közterületen kamerás térfigyelő rendszer kiépítését kezdte meg az önkormányzat, bővítésére műszaki terv készült, kivitelezésére pályázott a község, 2020-ban a kamerarendszer várhatóan teljesen elkészül.
- c. A Nagyszentjánosi Polgárőr Egyesület önkéntesei rendszeres járőrszolgálattal és különféle akciókkal segítik a falu közbiztonságának fenntartását. A Képviselő-testület által megszavazott Civil Alapból évenként működési támogatást kapnak, 2015. évben járőr-gépkocsi beszerzésére nyertek el pályázatot.

10. Rendezvények

Hagyományt teremtettünk, folytatjuk a közösségépítést, ebben segítségünkre van a Magyar Falu Programban elnyert pályázat is, így lehetőségünk van egy fő közösség-szervező foglalkoztatására főállásban.

Főbb rendezvényeink:

- a. Nagyszentjánosi Nagy Antal Fogathajtó Emlékverseny
- b. Falunap
- c. Tökfesztivál
- d. Adventi gyertyagyújtás
- e. Adventi bütykölde
- f. Karácsonyi ünnepség a templomban
- g. Nemzeti ünnepeink megünneplése, kenyérszentelő

11. Civil szervezetek

Továbbra is átlátható pályázati rendszerben évente vissza nem térítendő támogatást biztosítunk civil kezdeményezésekre. Saját kezdeményezéseik támogatása, közösségi tér biztosítása, ahol működni tudnak. Egyházakkal, Vöröskereszttel szorosabb kapcsolat kialakítása. A falu élete szempontjából stratégiai partnernek tekintjük:

- Közösen Érted Nagyszentjános Egyesületet, amely a falubusz tulajdonosa lett.

- Nagyszentjánosi Polgárőr Egyesület – a falu közbiztonságának biztosításában kiemelt szerepe van, járőrözésre alkalmas gépjármű beszerzésében, a pályázati források megszerzésében az önkormányzat támogatja az egyesületet.
- Nefelejcs Nyugdíjas Klub – az idősek életminőségének javításában fontos szerepet tölt be, mintegy 150 tagja van. Községi megmozdulásokban állandó partner, működésüket az önkormányzat támogatja.
- Nagyszentjánosi Sport Club – felelős támogatási rendszer kialakítása a cél. Az önkormányzat értékes sportlétesítményei (pálya, edzőpálya, öltözőépületek, pályagondnok). Az egyesület a jövőben felelős vagyongazdálkodóként bevételt is szerezhethet a pályalétesítményekkel. Az önkormányzat pályázatok útján tud a fentieken kívül támogatást szerezni a sportegyesületnek. Elvárás, hogy a minőségi játékkal, nagyobb nézőközönséggel és szponzorok felkutatásával bevételt is szerezzen a növekvő kiadási igények mellé, és a helyi játékosokkal, a helyi sportélet fellendítésére törekedjen az egyesület. 2015. évben az önkormányzat elnyert pályázati forrásból kivitelezett napelemes áramtermelő kiserőművel tudja a sportpálya és létesítményei rezszi költségeit csökkenteni. A sportegyesületi tagok társadalmi munkája komoly erőforrás, egy-egy karbantartásnál és felújításnál jelentős költségek takaríthatók meg ezáltal.
- Tarka Lepke Gyermek Alapítvány (óvoda)
- Felnőttek a Gyermekekért Alapítvány (iskola)
- alkalmi kezdeményezések: baba-mama klub, sakk, torna

V. KÖZSÉGI INFRASTRUKTÚRA

1. Közműellátottság

- a. ivóvíz – szennyvíz: szennyvízcsatorna hálózat 2013-ban megépült, Gönyűvel együtt, gravitációs gyűjtés a belterületen, 4 átemelő segítségével Gönyűn keresztül a győri szennyvíztisztító telepre távozik a szennyvíz, a vagyonkezelő üzemeltető a PannonVíz Zrt.
- b. gáz
- c. villamos hálózat – elavult, számos áramkimaradás okoz sok bosszúságot a lakosságnak és a szolgáltatóknak, a szolgáltató felé eddig is jeleztük, ezután is jelzünk a fogyasztók érdekében
- d. távközlés, infokommunikáció – szélessáv üzemeltető szolgáltatóknak nem alakult ki verseny, ezen a területen a fogyasztókért vívott igazi verseny még várat magára. A közeljövőben várhatóan a Telekom befejezi az optikai hálózat építését a településen, így már több szolgáltató közül választhatnak majd a helyi lakosok.

2. Úthálózat, közlekedés

- a. 2020-ra a teljes önkormányzati úthálózat karbantartása, felújítása megtörtént.
- b. Külterület: az egyre növekvő teherforgalom a négyszámjegyű, keskeny utakon komoly veszélyt jelent a kisebb járművekre. Amennyiben a gönyői kikötőben nagy volumenű beruházások lesznek és a tranzitforgalom Nagyszentjános közigazgatási területén lévő utakat is érint – a szükséges lépéseket meg kell tenni a lakosság biztonsága és az útállapotok korszerűsítése érdekében. Fentiek miatt korlátozó tábla került kihelyezésre a településre bevezető utak mentén, mely a kamionokat más útvonalra kényszeríti. Az alsóbbrendű külterületi, önkormányzati tulajdonú utak karbantartásához munkagép igénybevétele/beszerzése is szükséges lehet.
- c. Folyamatban van az M1 autópálya 2x3 sávossá bővítése. Emiatt a Képviselő-testület a tervező céget megkereste, és kérte, hogy a zajvédelem miatt védőerdő telepítését tervezzék be a projektbe. A védőerdő a módosított településrendezési tervbe is bekerült.
- d. Vasút – Budapest-Bécs gerincvonal
 1. Kiváló közlekedést biztosít Győr és a főváros irányába is.
 2. Szükségessé vált a zajvédő fal építése, mely évek óta húzódik.
 3. 2020-ban felújították a vasúti átkelőt, de nem vették figyelembe az önkormányzat igényét arra, hogy a temető megközelíthetősége miatt szükség lenne egy szélesebb, kulturáltabb átjáróra, hogy biztosított legyen a gyalogos és biciklis közlekedés is. Ráadásul itt a vonatok 160 km/h-s sebességgel közlekednek, sűrű a menetrend, így felmerült az is, hogy nem szerencsés, hogy ugyanazon a szinten megy a közút és a vasút. E probléma megoldása fontos céljaink közé tartozik.

4. Menetrendi egyeztetőn évenként képviseli a közösséget az önkormányzat.
- e. A tervezett kerékpárút nyomvonala – EuroVelo6 – külön nyomsáv a külterületen, mely Gönyű és Komárom között valósul meg.

3. Közvilágítás

Jelen állapotában elavult és nem felel meg a szabványoknak, kompakt fénycsöves közvilágítási lámpák vannak felszerelve. Teljes rekonstrukciót pályázati forrásból lehet megvalósítani.

4. Temető

- a. Ravatalozó külső, belső felújítása megtörtént.
- b. Kibővített, új urnafal 2015 őszére megépült, a temetői sétány meghosszabbításával. A balesetveszélyes régi urnafalat elbontottuk, a másikat felújítottuk.
- c. A temetői személtlerakásra megoldás kell, más önkormányzatok jó gyakorlatainak felhasználásával.
- d. Pihenőpadok telepítése megtörtént.

5. Alapvető – nem önkormányzat által működtetett – a falu infrastruktúrája szempontjából fontos létesítmények

- a. posta (sikerült a parkolókat az épület előtt kiépíteni, melyeket az önkormányzat saját forrásból valósított meg)
- b. Szent Liboriusz és Szent János apostolról nevezett római katolikus templom, egyházközség működik, a nagyszentjánosi plébánia a gönyői plébánia filiája
- c. vendéglátó egységek
- d. élelmiszerboltok
- e. vasútállomás

VI. HELYI GAZDASÁG

Nagyszentjános közigazgatási területe nagyon különböző lehetőségeket rejt magában, ennek alapján a gazdaságfejlesztésnek ezt kell figyelembe venni.

1. Mezőgazdaság – a táj hagyományaihoz illeszkedő gazdálkodás folyik, a vállalkozók sikere a falu sikere is. Partneri együttműködésben, információcserével és kölcsönös bizalmi viszonyban kívánjuk törekvéseikben támogatni a szereplőket, hogy a végeredmény a helyiek jóléte legyen. Támogatjuk a táj és a település arculatához és hagyományaihoz illeszkedő beruházásokat. (Tejtermelés, bio növénytermesztés, bio tojás termelés.)
2. Duna-part – páratlan természeti adottságok, a jövőben arra vezető nemzetközi kerékpárút Nagyszentjános fenntartható, vízi- és kerékpáros turizmusba való bekapcsolódását teszi lehetővé.
3. REL – rövid ellátási láncokhoz kapcsolódás helyi termékekkel, helyi termelőkkel vagy az önkormányzat non-profit vállalkozásával.
4. Autópálya – vasút közeli területek – ipari – logisztikai tevékenységre alkalmas beruházásokat is támogatunk. Letelepedésükkor a legfontosabb szempontok: a közösség mennyire haszonélvezője (minőségi munkahelyek, hosszútávon megbízható vállalkozás-e).
5. Turizmusba bekapcsolódás:
 - a. Új turista és kiránduló útvonalak feltérképezése: mivel Nagyszentjános közigazgatási területe természeti értékekben bővelkedik, terveink között szerepel új kiránduló és turistaútvonalak feltérképezése és azok népszerűsítése.
 - b. Korábban sikertelen pályázatot nyújtottunk be a Duna közelében található Limes Őrtorony rekonstrukciójára, azonban a teljes tervdokumentáció rendelkezésre áll. Ettől függetlenül szeretnénk, ha jobban ismertté válna ennek az Őrtoronnak az egykori létezése, helye, célja.
 - c. A Fertő-Hanság Nemzeti Park koordinálásával egy Interreg pályázat keretén belül az Erebe-szigetek környékén tanösvényt kívánunk létrehozni.
6. Adópolitika: a helyi adók célja nem szabad, hogy kizárólag az önkormányzat működésének fenntartása legyen. A helyi adók felhasználása lehetőleg olyan pályázatok önerejét jelentse, amelyeknek haszonélvezői a helyi gazdaság szereplői. A kiszámíthatóság – hogy a helyi adókat az állam ne vonja el (pl. gépjárműadó) – a partnerség kialakításában nagyon fontos.
7. Energiahatékonyság
 - a. pályázatok:
 - Napelemes kiserőmű rendszer a villamos áram költségek minimalizálása érdekében: iskola, óvoda, orvosi rendelő, hivatal, ravatalozó, sportöltöző épületén
 - Óvoda: teljes energiahatékonyság valósult meg (szigetelés, nyílászárócseré, kondenzációs kazán, napelem)
 - Hivatal: szeretnénk pályázati forrást találni az épület hőszigetelésére
 - Egészségház: tetőcseré valósul meg BM pályázatból

- b. Helyi erőforrások felhasználásnak lehetőségét ki kell vizsgálni (biogáz erőmű).
8. Vásárcsarnok: A „*Helyi gazdaságfejlesztés Nagyszentjános községben*” című projekt keretében egy vásárcsarnok kerül megvalósításra Nagyszentjánoson. Az épület fő funkciója, hogy helyet biztosítson a település közösségei számára a településen és környezetében lévő kistermelők áruinak árusítására, ezzel létrehozva egy piac és vásárépületet. A termelő és a fogyasztó közvetlen kapcsolatának kialakítását elősegítő civil kezdeményezések támogatása, termelői-fogyasztói közösségek, mozgalmak létrehozásának, működésének ösztönzése, támogatása. A közétkeztetésben is olyan helyi együttműködésekre építő megoldásokat szükséges támogatni, melyek a helyi élelmiszerigényeket, szükségleteket elsősorban a helyi termelési kapacitásokból elégítik ki. Egészséges helyi terméket juttatnak a közétkeztetésbe, biztosítva ezzel az egészséges alapanyagokra épülő közétkeztetést, erősítve, kiszámíthatóvá téve a helyi termelést, csökkentve a környezetterhelést. A helyi, tájjellegű specialitások, termékek, hungarikumok márkázásának, védjegyrendszerének kialakítása szükséges, a helyi termékeket támogató tudatos vásárlással kapcsolatos szemléletformálás, széleskörű kampány indításával erre vonatkozóan.
9. Településrendezési terv módosítása:
- a. A gazdasági programmal és a településfejlesztési koncepcióval összhangban Nagyszentjános község településrendezési tervét módosítani szükséges, melynek megvalósítása jelenleg folyamatban van.
 - b. A gazdasági-ipari területek kiosztásának tekintetében a helyi érdekeket szem előtt tartva gazdálkodik az önkormányzat a rendelkezésére álló lehetőségekkel.
 - c. A község központi belterületétől különálló belterületen létesülő Erdőszél Lakópark az egyeztetések után immáron családi, sor-, és társasházi építési lehetőségekkel tudja idevonzani a letelepedni vágyó családokat. Az építkezés zajlik, jelenleg már kb. 10 család az elkészült házakban lakik, folyamatos az ingatlanok átadása.
10. Az önkormányzat vagyona:
- a. 2012 óta 372.696.000,- Ft-ról 1.500.167.049,- Ft-ra nőtt.
 - b. A vagyonérték fenntartása jelenti az önkormányzat működési biztonságát, így pályázati forrásokkal gyarapítani kell, azonban az értékcsökkenésekre is figyelmet kell fordítani.

Nagyszentjános, 2020. július 14.

A gazdasági programot Nagyszentjános Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 60/2020. (VII. 14.) sz. határozatával elfogadta.

Friderics Cecília
polgármester

Németh Dániel
jegyző